

המנוחה ל"ח קפ"ט - קנ"א] והרב המחבר מנו בשלשה לאור, כמטאור נכריות ה' ע"ה לזקוק שלש מלקיות אם אכל לחם וקטרו וכרמל, ע"ש. ונראה לי כיון דכל אחד הוא לאו נפשי עלמו והוא ליה שלשה שמות, א"כ אם אכל לחם לרצף להמרות זו משום הלואו דלחם, כמו שנכתב בחיטוי כמה פעמים [ע"ן מלוה ז' אוח י"ג] לרצף להמרות זו מלואו לאו, הכא נמיכ"ס.

נראה שיש להוסיף

גראיתיה לנעלי הסוס [פירוט ריב"א] על המורה פרשת ראה [דברים ט"ו, ח'ן שכתב, דמחדש איכא עשה ולא תעשה, דהיינו גם לאו הבא מכלל עשה מקרא דעשה ימים תאכלנו עזות מן החדש ולא עשנה, ומתוך כה אמאי לא דמי עשה דמלא ללא תעשה דחדש, ע"ש. ונאמח שלמי מה שכתב הרשב"א כמחוטט [מי ע"ה ד"ה וימי הונא בשמ"ק טז] דלאו הבא מכלל עשה יכול עשה לדחורו ללא עדיף מלאו אחר, א"כ לא היו כן רק פרי לאוי, וכבר חלקו כל האחרונים על הפני יהושע בבליה ח' ע"ה [ד"ה וע"פ] שכתב דמד עשה דמי פרי לאוי, והביאו ראה מש"ס ויר מ"ח ע"ג ע"ן עליהם. ונאמח עכ"פ כיון שיש נחמד איסור עשה, ולא כמיני ביה אכילה רק לענין רשות, שזו יס לאסור גם ככל שהוא, וגם שלא כדרך אכילה לשיעור מהר"י נן לז ומתהר"ל בשטעות כ"ג ע"ב וע"ן פרי מגדים נפסיהה לשחיטה [שורש הבר' י"י] ויש לפלפל הרבה דברי הפני יהושע בקונטרס אחרון קידושין ל"ו ע"ג נספק מדע ובאמי רק לעורר - קומץ מנחה.

צירוף פת וקמח לכזית

ויא] ואני מוספק אם אכל לחם אפי מלי כזית, וקטרו מלי כזית, אם מנטרפין ללקות כיון שסם משני שמות, וכל שהוא מס אחר אינו מנטרפך כמטאור בש"ס דמעילה י"ז ע"ג ובר"מ פ"ד ממחלכות אסורות ה"ו, ואין ראה מהא דמטאור נמנחות ו' ע"ג ובר"מ כאן פ"ד הל' ה' דכל הצליקות והקמתין של תמשת מיני מטאור מנטרפין לכזית לענין מדע, דסם היו מס אחד כגון קמתים או נלקות והס מס אחד, רק הס סממשה מיני, וכן טדלי פת מזורף מלי כזית ממין זה והלי כזית ממין אחר סממשה מיניס טדלי מנטרפין כי הס סם אחד. אכל כאן פת עם קמח דהו שני שמות אפשר דאין

וגוהג איסור זה בכל מקום ובכל זמן, בין בפני הבית בין שלא בפני הבית, בזכרים ונקבות. (ב) ומי שעבר על זה ואכל כזית מפת חדש קודם יום הקרבת העומר חייב מלקות.

מצוה שד

שלא לאכול קלי מתבואה חדשה עד היום ההוא

שלא לאכול קלי מתבואה חדשה קודם הזמן הנזכר, כלומר שאף על פי שלא עשה פת מן התבואה ולא טחנה ולא רקדה אלא שקלה מן החטים או מן השעורים באורי' ואכל מהן חייב גם עליהם, ועל זה נאמר [ויקרא כ"ג, י"ד] וקלי וגו'. כל ענינה במצוה הקודמת. וחייב האוכל גם כן מלקות על כזית מן הקלי.

מצוה שה

שלא לאכול כרמל מתבואה חדשה עד הזמן הנזכר

שלא נאכל כרמל חדש קודם הזמן הנזכר, שנאמר [ויקרא כ"ג, י"ד] וכרמל לא תאכלו. והכרמל נקרא תבואה קלוייה בשבלים, גראניש בלעז, וחייבין על הכרמל גם כן בכזית. ואמרו זכרונם לברכה [כריתות ה' ע"א] אכל מן החדש לחם וקלי וכרמל חייב על כל אחת ואחת. ואמרו גם כן, קלי לא היה צריך לאומרו, אבל הזכירו הכתוב לחלק שמתחייב על קלי בפני עצמו, וכן על כרמל ולחם. ואמרו בגמרא [שם] על צד הדחיה, אולי יתחייב על קלי בפני עצמו אחר שהוא מיותר ויהיה חייב על לחם וכרמל מלקות אחת, והיתה התשובה למאי הילכתא כתביה רחמנא לקלי באמצע, לומר לחם כי קלי וכרמל כקלי, ויהיה חייב על כל אחד ואחד. כל ענינה כשתי המצוות הקודמות, חכרותיה.

מצוה שו

מצות ספירת העומר

(א) לספור תשעה וארבעים יום מיום הבאת

מצוה שו, מצות ספירת העומר

(א) [נא] לספור וכר'. זיני המלוה מטאריס בר"מ פ"ו מתמדין ומספין הלי כ"ג - כ"ה, ובר"פ

העומר, שהוא יום ששה עשר בניסן, שנאמר [ויקרא כ"ג, ט"ו] וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה. והמנין הזה חרובה, ועלינו למנות בו הימים יום יום, וכן השברעות, שהכתוב אמר [שם] שם ט"ז] חספרו חמשים יום,

ו. וברמ"ס כאן חוסף י"בון בארץ בין בחי"ל. ובש"ע שם חוסף י"בון בשל גויס" ותיין מניח את א' שד. ש"ח אמור ל"ח ל"ב. ומב"ס ל"ח ק"ז. הלכות מאכלות אסורות פ"י ה"ג. סמ"ג לאין קפ"ב - קמ"ד. סור אריח ס"י תפ"ס וי"ד ס"י רצ"ג. א. כ"ה ברש"י כריתות ד' ע"ב. וצ"ע דרש"י ע"ה"ת כאן כתב דהוא קמח העשה סלקיות, ובש"ס שם ח' ע"א מטאור וקלי חייב דאיתא בעיניה, דחייב שלא נטף, וכבוש רבינו למטר חציון סוף ס"י תב"ט. שד"ה. ש"ס. אמור ל"ח ל"ג. רמב"ס ל"ח קצ"א. הלכות מאכלות אסורות פ"י ה"ג. סמ"ג לאין קפ"ב - קמ"ד. סור אריח ס"י תפ"ס וי"ד ס"י רצ"ג. א. ורש"י שם ד' ע"ב פירש שנתפולל ביד ולא תובח באור, ולרבינו צ"ל פת דאיתא בנזמא שם דכרמל חייב שלא נשתנה מבריותו, הכונה שעדיין לא נתרוקט תערובין משבלים למטר חציון ש"ס. ש. וענ אמור עשה י"א. רמב"ס עש"ן קס"א. הלכות תמיד' ומוספין' פ"ז הל' כ"ב - כ"ה. סמ"ג עש"ן ר. סמ"ג קמ"ה. סור אריח ס"י תפ"ס.

(כ) ובאכל שלשם כתב הרדב"ז פ"י סמאכ"א ה"ג שצריך ג' התראות. אולם הגר"ם פירעלא בבארוד לשה"מ לרס"ג ח"ב ל"ח קס"ד כתב שסני בהתראת אחת. (ל) וכ"ה ברע"ה וק"מ ע"ה"ת פרשה ראה שם. (לא) צ"ן זה קאי על הרין הקודם לענין כל שהוא, וסדרה לה רבינו להא רכתב המרמ"ג וזו שבואכלת בבלה אסור כל שהוא, כיון שיש בה איסור עשה דרשות ואכלת הבחת. וע"ן דעת תורה הלי שחיטה בפתיחה ס"י י"ח שהאר"ך בה.

(לכ) בהנחתו הר צבי ג"כ כתב דמנטרפין, דמקלי וכרמל ליפין לכל פני תבשיל הבא מתבואה חדשה, וח"ו של קלי מנטרפך עם ח"ו של תבשיל, ולמה יצטרך לחם משאר תבשיל. ובנראה שלא היה לפניו דברי רבינו בקומץ מנחה ע"ש.

(לג) אולם באחיצור חיידי ס"י ל"ס כתב כשנעשה לחם נפקע ממנו האיסור של קלי וכרמל. אבל בהר צבי יר"ד ס"י רל"ט דחה זאת מהסוגיא בכריתות ה' ע"א וסתמי' מרבי רבינו. וע"ן זרע אברהם ס"י י"ג סק"ד ואר"ש הלי מאכ"א פ"י ה"ב.

ספר שבת
ואר"כ הגדול

אך אני מסופק לשיטה זו, אם הקטן אע"פ שאינו חייב מ"מ מנה כדרך הקטנים, או עבד מנה קודם שנשחמרו גם כן, כי ראוי לעשות מנה עשה שהזמן ברמא כמטואר בכמה מקומות בש"ס [גיטין מ' ע"א], ובלאמצע נתגלו הקטן ושחמרו העבד אי מחייב מן התורה למנוע גדולתו וצניעותו בשנה הראה, מי ימא דמחזיב ובפטור מלא מילתא היא, או שמנה מ"מ כיון שמנוה אחת היא ומקודם לא נחייב גם עמה אינו חייב מן התורה, ואין כופין אומן למנוע ככל מנוה עשה שחמרה, או דילמא כיון שמנה אף שהיה נפטור מ"מ לא בעל החשטון עכ"פ וחיוב מלאן ולהבא. ומאני נמרחי במגילה [פי' השג"ת] הביא סברת רבינו טוביה מוויאל, ומובא גם כן במג"א סי' רס"ו [פק"ה] דהמחוייב מדרבנן מוילא החייב מן התורה, דיואל נקדוש היום מפני המנהג ולמעלה, ע"ש. א"כ כמו דיואל נקדוש של שנה זמן דרבנן, א"כ נקטן שנמגדל עכ"פ הניש למינון קודם, טרלי מוילא או הזמן שמחוייב מדרבנן להיות חייב אחר כך מן התורה ואין החשטון בעל"י.

נבדק
שחמרו

אלא בעבד ושחמרו מסופק אי, אם מנה בעבדותו אם בעל החשטון כיון שאינו מחייב, או עכ"פ כיון שעשה המנוה אפילו נפטור מוילא על אחר כך דאין החשטון בעל, וצ"ע. והיה נראה להביא ראיה קמא לדין זה מינמות פרק הבא על יבמתו ס"ג ע"א היו לו נשים בעיותו ונתגייר כיון דזרעו מיוחס קיים המנוה של פריה ורביה אף דעשיית המנוה היה סמן שהיה פטור דבני נח אין מלווין על פריה ורביה כמטואר במגלה"ק נ"ט ע"כ מ"מ קיים המנוה המוטלת עליו זמן החיוב, כיון דמ"מ יש לו נשים. הכל נמי אע"פ דעמה

חל עליו מן התורה החיוב ומקודם היה פטור, מ"מ המנוה שעשה נפטור עמלה לו עמה גם כן דלא בעל החשטון וחיוב מן התורה, כן נראה לעני"ל.

עשה חצות
כפסוק

שוב ראיתי בספר טורי ארץ לר"ה [כ"ח ע"א ד"ה אלימלא], שהא דמטואר שם כפלא ואלא מנה וכו' אלימלא דכפאו עד וכו' והבטן עמים מליס ועמים שוטה בשנה שהוא שוטה הרי הוא כשוטה לכל דבר, ועי"ש שפירש דהיינו כיון שהוא כשוטה ואוטה פטור מן המנוה, אין המנוה שעשה בשעת הפטור פוטרו אחר כך זמן החיוב, כיון דבשעה שעשה המנוה היה פטור, והקשה הטורי ארץ מינמות שם דהיה לו נשים בעיותו וכו' קיים פריה ורביה אע"פ שעשה המנוה זמן הפטור, עי"ש שפירש פירוש אחר בש"ס שם, ואחר כך דמה הפירוש האחר ומסקנאו כפס"ד זו, וישב שם מינמות, עי"ש. ולדידי לא קשיא כלל דמילוק גדול יש בין הנושאים, דודאי אכילת מנה ושופר וכדומה דהמנוה היא לאכול מנה ולשמוע שופר, א"כ דודאי סברא היא דאין עשיית המנוה פוטרת אומן אם עשה זמן הפטור, כיון שקודם לא נחייב כלל ואחר כך נחייב מהיחימי שפטור עלמנו מה, אבל נבי פריה ורביה דהמנוה היא להיות לו נשים, ולקיימת אשה ולהוליד זה הכשר מנוה דאי אפשר לקיים להיות לו נשים בלא זה, והמנוה אין לה הפסק כשאר מנוה רק כל ימי חייו היא המנוה וכלל רגע מקיים המנוה, והא ראיה דרי יוסטן בעלמנו סוכר מינמות שם דלא היו לו נשים ומתו לא קיים המנוה, חזינן אע"ג דעשה המנוה והוליד מ"מ כיון שמתו נפסק המנוה, אם כן עיקר המנוה איש לו נשים, על כן אע"ג דהכשר מנוה היה בעיותו, מ"מ עמה שנתגייר וחיוב מנוה ועמה יש לו נשים מקיים המנוה כי מנוה זו נמשכת ממדי,

את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה, ופירוש הפסוק' כלומר, הרציאך" אותם ממצרים יהיה לך אות שתעבדון את האלהים על ההר הזה, כלומר שתקבלו התורה שהיא העיקר הגדול שבשביל זה הם נגאלים והיא תכלית הטובה שלהם. וענין גדול הוא להם, יותר מן החירות מעבדות, ולכן יעשה השם למשה את צאתם מעבדות לקבלת התורה, כי התפל ערשין אות לעולם אל העיקר.

ומפני כן, כי היא כל עיקרן של ישראל ובעבורה נגאלו ועלו לכל הגדולה שעלו אליה, נצטוינו למנוה ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד ישאף צל"י, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא. וזהו שאנו מוניין לעומר, כלומר כך וכך ימים עברו מן המנין, ואין אנו מוניין כך וכך ימים יש לנו לזמן"י, כי כל זה מראה בנו הרצון החזק להגיע אל הזמן, ועל כן לא נרצה להזכיר" בתחילת חשבוננו ריבוי הימים שיש לנו להגיע לקרבן שתי הלחם של עצרת. ואל יקשה עליך לומר, אם כן, אחר שעברו רוב הימים של שבעה שבועות אלו, למה לא נזכיר

מיעוט הימים הנשארים, לפי שאין לשנות מטבע החשבון באמצעו. ואם תשאל, אם כן למה אנו מתחילין אותו ממחרת השבת ולא מיום ראשון, התשובה כי היום הראשון נתייחד כולו להזכרת הנס הגדול והוא יציאת מצרים, שהוא אות ומופת כחידוש העולם ובהשגחת השם על בני האדם, ואין לנו לערב בשמחתו ולהזכיר עמו שום ענין אחר"י, ועל כן נתקן החשבון מיום שני מיד.

ואין לומר היום כך וכך ימים ליום שני של פסח, שלא יהיה חשבון ראוי לומר ליום שני, ועל כן הותקן למנוה המנין ממה שנעשה בו, והוא קרבן העומר, שהוא קרבן נכבד שבו זכר שאנו מאמינים כי השם ברוך הוא בהשגחתו על בני אדם ורצה להחיותם ומחדש להם בכל שנה ושנה זרע תבואות לחיות בו"י.

מדיני המצוה, מה שאמרו זכרונם לברכה [מנחות ס"ו ע"א] שמצוה למנוה מבערב כדי שיהו תמימות, כמו שאמר הכתוב, תמימות תהינה, ואמרו זכרונם לברכה [שם] אימתי הן תמימות, בזמן שמתחיל מבערב. ומכל מקום פירשו המפרשים" שאם שכח ולא מנה מבערב, מונה למחר כל היום. ויש שאמרו"י שמי ששכח ולא מנה יום אחד, שאין יכול למנוה עוד באותה שנה, לפי שכולן מצוה אחת היא, ומכיון ששכח מהן יום אחד הרי כל החשבון בטל ממנו. ולא הורו מורינו שבדורינו לסברא זו"י, אלא מי ששכח יום אחד יאמר"י אמש היו כך בלא ברכה, ומונה האחרים עם כל ישראל.

ומצוה מן המובחר למנוה מעומד"י, ומברך אשר קדשנו וכו'. ומי שמנה בלא ברכה יצא, ואינו רשאי לחזור ולמנוה בברכה"י. ויתר פרטיה, במסכת מנחות.

ונוהגת"י מצות ספירת העומר מדאורייתא בכל מקום בזכרים, בזמן"י הבית שיש שם עומר, ומדרבנן"י בכל מקום ואפילו היום שאין עומר קרב בעוונותינו"י. ועובר על זה ולא ספר ימים אלו בזמן הבית ביטל עשה.

ד. כ"ח ברשי" עמית' שם. ה. ברוב הדמסים ליתא "חוציאך - כלומר"י. ט. ע"כ איו"ז ז' ב' י. כ"ח ברס"ב"י במורה נבוכים ח"ג סי' יא. הקרן של שתי הלחם יב. ברוב הדמסים ליתא "להזכיר - לט"י. יג. כ"כ רבנו לעיל מצוה ש"ב. יד. כ"כ לעיל שם טז. החותם שם ד"ה זכר, וז"ל והיבא דשם לספור בלילה מסק בתיג ששופר ביום, וכ"כ הרמב"ם כאן פי"ז הכ"ג. טז. החותם שם בשם בתיג. יז. החותם שם כתב ותימא גדולה הוא ולא יתכן. וכ"כ הטור סי' תפ"ט בשם רב חאי גאון, וכל לילה ולילה מנוה בביע' חיא, עיין רא"ש סוף פסחים סי' מ"א. יח. ברוב הדמסים ליתא "יאמר - ומונה"י. יט. כ"ח ברס"ב"י כאן פי"ז הכ"ג. וכתב הכ"ס"י" בשם הר"י בן גיא"ת שזה קבלה מפי רבותינו ואסמכות אקרא "דיבסמיה" קרי ביה "בסופת"י. כ. כ"ח ברס"ב"י כאן הכ"ה. כא. עיין מני"ח אות' ח'. כב. בקצת דמסים ליתא "בזמן - בעוונותינו"י, ובאירוס הקיטום בסוגריים וראה הערה כ"ד. כג. עיין מני"ח אות' ג'. כד. ויש דמסים "בזמן הבית שיש עומר שם קרב, ועמה בעוונותינו שאין לו בית המקדש ולא פוזב מונין אנו הימים והשבועות"י. ועיין מני"ח אות' ח'.

מצוה, ואינו מצוה ועושה חשיב נמי מצוה והוי תמימות. ובמה שמביא רבינו מהמרדכי, עיין מהר"ם שיק כאן בסוף אות ג' שהדבר הלוי במחלוקת הראשונים אם הקטן עצמו חייב מדין חינוך או שהחייב הוא על אביו. טו) עיין שר"ת כתב סופר אר"ח סי' צ"ט, הגהות חלקת יצחק וקוני' שמן למנחה כאן.

יד) בשו"ת פרי הארץ ח"ג אר"ח סי' א' (מובא בברכ"י סי' תפ"ט אות כ') דן בין כזה וכתב שמה שספר בקטנותו בזמן שהיה פטור אין כזה מצוה, ומזהר בגדלותו על איסור ברכה לכתלה, ועיין אבני נזר, אר"ח ח"ב סי' תקל"ט, ובמהר"ם שיק כאן ובשו"ת חלק אר"ח סי' רס"ט וק"ט נקטו להלכה שיברך, כיון דספירת קטנותו היתה

מנחת אמור, מצוה שז, מצות קרבן מנחה ביום עצרת חינוך תסמ

ועשה המלוא נתיב, רק הכשר מלוא עשה נפטור. אבל במלוא וכדומה כשאר מצוות דאין המלוא נמשכת רק המלוא היא העשייה, אי"כ לאחר עשיית המלוא פסקה המלוא, טדאי אין מועיל מה שעשה המלוא בעת שהיה פטור, כיון דעמיה בעת שהמורה חייבנו לא עשה כלל ומה מועיל מה שעשה בזמן שלא חייבה אותו המורה כלל.

מצוה שז

מצות קרבן מנחה חדשה מן החטים ביום עצרת

(א) להקריב ביום חג השבועות לחם חמץ מן חטה חדשה, וזה נקרא בכתוב [ויקרא כ"ג, ט"ז] מנחה חדשה, והם שתי ככרות, כמו שכתוב [שם, שם י"ז] ממשבוותיכם תביאו לחם תנופה שמים שני עשרונים.

שז. רעד. אמור עשה י"ב. רמב"ם ע"גן ח"ז. הלכות תמידין וחוספין פ"ח ס"ג ע"גן ר"ב.

מצוה שז, מצות קרבן מנחה חדשה מן החטים ביום עצרת

(א) להקריב וכו'. הדינים הם כ"מ פ"ח ממעידין ומוספין מתבואה ישנה וכו"ם דמנחות. והנה הר"מ כאן ה"ב והרב המחבר פסקו דדוקא לכחמילה מלוא להביא מן הפרט ובידיעבד כשר אף מן הישן, כהנ"מחל שם פ"ג ע"ב דשמי הלחם שנבא מן הישן כשר אלא שמיסר מלוא. ועי"ש בהשגות כחש שהלכה זו נהיפך, היינו דהיא כחמל דמתימין דפסול מן הישן, ועי"ש בכסף משנה שנתן טעם לדברי הר"מ דפוסק דכשר, ועי"ש גלחם משנה ג"כ (לישג דעת הר"מ).

והנה מטאר בש"ס שם ס"ח ע"ג, דהשג נבי שמי הלחם היינו ממטאה חדשה שנשנה זו שנוערה קודם לעומר, ומנחת העומר היזה קרינה מחדש וחך לזה אסור להביא שום קרבן מן מטאה או נפכים למקדש קודם שיקריב שמי הלחם, והשמי הלחם הם ביכורים כמקדש והשמי לחם ממיר להביא מנחות משנה זו. ועיין בש"ס שם ליבעיה הא ללסוק להביא חדש למקדש קודם שמי הלחם, אי נעי דוקא כסדרן כגון מטאה שנוערה דכרחה ועבר עליה העומר לאחר השרשה ולאחר זה עברו עליה שמי הלחם או יחרת המטאה, אבל אי עבר על המטאה שלא כסדרן ושמי הלחם היו קודם לעומר כגון מטאה שנוערה אחר הפסח ועבר עליה שמי הלחם ולאחר זה עבר עליה העומר, אי מותר להביא מן המטאה היזה למקדש כיון שעכ"פ עבר על המטאה שמי הלחם והעומר, או דילמא כסדרן נעי דוקא העומר קודם לשמי הלחם, ולא אפשריטא האבעיה, וכן פסק הר"מ כאן פ"ז הי"ט דהוא פסק אס מביאין מנחות לכחמילה ממטאה כוז. וגרמא פשוט דגם נבי שמי הלחם ג"כ נפקא מינה דין זה, דאם הביא שמי הלחם ממטאה שנוערה אשחקד קודם לשמי הלחם ועמה עבר עליה העומר, טדאי לכחמילה אין מביאין דילמא מחיר שלא כסדרן אי"כ כל המטאות כהאי גוונא מותרות למוכח ואין זה חדש ולא מיקרי ביכורים, אבל אי אין מחיר שלא כסדרן אי"כ נקרא חדש לשמי הלחם כמו כל המטאות של שנה זו שחלף עליה העומר דמביאין ממנו שמי הלחם, ומה שלא הביא הר"מ כאן נש"ס זה שמך אדלעיל. וכן בש"ס היא ליבעיה על המשנה הקודמת, דדין אחד לשניהם.

אך לדעת הראב"ד כאן ה"ב דישן דיעבד פסול, אי"כ נכהאי גוונא דהוי ספק הוה ליה ספיקא דלורייתא, ואפשר דאפילו דיעבד פסול, אף גר"מ כאן מטאר בזמון ה"ג נבי מטיס שירדו נעבים, דגם כן הוא ליבעיה בש"ס שם ס"ט ע"ב כמטאר לקמן [אות ג'], ומ"מ כחש דאם הביא הורגה אע"פ שהוא ספק, וכן דעת הר"מ כמה פעמים נענין הקרבנות דספק הורגה, עיין בהלכות יבאם המקדש [פ"ב ה"א] ובהלכות אסורי המזבח [פ"ד ה"ג]. והכסף משנה כחש הטעם דאין לפסול העבודה מכח ספקיו, אי"כ כשר כאן וביעבד אף להראב"ד. מ"מ איני מכן הטעם נהי דמספק אין בידינו כח לפסול העבודה, מ"מ נאלו שהם נאים להכשיר מהם כן דמחיר לאומו יוס נפכים במקדש, וכיון דהוי ספק עכ"פ לא יחיר דילמא הוא פסול על כן אינו מחיר. נהי דאין לרין להביא קרבן אחר נכהאי גוונא מ"מ אמאי יחיר, ומהראוי היה נכהאי גוונא שלא להביא נפכים מחדש אפילו לאחר הקרבה. וז"ע על הר"מ ג"כ אמאי פתח נליבעיה דבזמון דהורגה, דמשמע דעושה הפעולה דמחיר למקדש, ואיני יודע כעם הטעם, וז"ע לעם הפנאי.

(ב) והנה שמי הלחם אינם נאים אלא מן הארץ אליבא דכולי עלמא כמטאר בש"ס שם פ"ג ע"ב, וגר"מ כאן ה"ב ובהרכ המסבר לחקירת שופר שאינו מוציא את עצמו, שאין צד עבודה מועיל לצד חירות כלום בישיבה, והיה כספירת העומר. ועיין צפנת פענח ה"י שופר פ"ב ה"ג לענין נטילת לולב. (א) להלן במצוה תכ"ב לענין הנחת תפילין הכרע רבינו בצד זה. (א) וכן כתב החזו"א מנחות ס"י מ"ב טק"ט. (ב) הגר"י ענגיל האריך כזה בצינוים לתורה כלל כ"י ע"ש. (ג) נראה לבאר דאין המתיר של שמי הלחם דומה למחיר של עומר, דעומר בזיר איסור אכילה מן החדש המפורש בחוריה, משא"כ איסור הקרבה מן התבואה החדשה אינו מפורש בחוריה, ואחי מפילא כמה שאמרה תורה ששתי הלחם הם ביכורים, מפילא אסור להקריב קודם לשתי הלחם דמכסל מהם שם בכתובים. וא"כ כשעבר הזמן של הקרבה שמי הלחם, שוב שרי להקריב מהתבואה החדשה, וראה להלן הערה י"ב. ועיין הגהות חלקת יואב.

ד"י יוחנן סובר דנתיב לו נמים בנימו ילא, והוא בעלמא סובר דהיו לו נמים ומחו לא קיים המלוא, אי"כ כיון דהמלוא נמשכת על כן ילא אף שעשה בזמן הפטור כי הוא מקיים גם עמה בזמן החיוב, אבל מה שחלף באיזה עשייה והמלוא נפסקה טדאי אינו מועיל מה שעשה בזמן הפטור. ועי"ש בעורי אן עזרבו תמוהין שכחב ד"י יוחנן סובר דקיים דהוא משום לשבת וכו', אף על גב ד"י יוחנן פליג על רב הונא וסובר דאם היו לו נמים ומחו דקיים פריה ורביה, מ"מ כאן מודה וכו'. ובאמת הוא העלמת עין, אדרבה ר"י יוחנן סובר דהיו לו נמים לא קיים דשבת בעיני, ועיין בש"ס שם. ומ"מ כאן נוכל לומר דהיא מלוא נמשכת, אף שהיא חדל מלוא מ"מ לא בטל שם המעשה ויחייב אחר כך נמשחרר אס מנה מקודם, כן נראה לפני"ד בעוה"י"י. ובעיין פסול וז המלוא גרין פ"ב דבינה [ט' ע"ב מדפי הר"מ] לענין חילוק של עירוב מבטילין וכן עירוב תמוהין ותלרות.

[ז] והנה ע"ד פטור דהוה ליה הזמן גרמא, וחלוי עבר וחלוי כן חורין להקטורים דבספירה מוציא את הכירוי"א אי"כ לרין לשמוע מן חורין גמור ללאם ידי חובה, כמו שופר ומגילה דלוי עבר וחלוי כן חורין אף לעלמא אינו מוציא, דלא אחי זד עבדות דדיה ומפיק זד חירות דדיה ולרין לשמוע מאחר. אף להפוסקים [דלעיל] דאינו יוצא ידי חובה מאחר דספירה לכל אחד נענין, אי"כ הוא פטור מספירת העומר כיון דהוא בעלמא לרין לפטור זד עבדות דדיה לא מפיק זד חירות דדיה, אף דזד חירות חייב בכל המלוא מכל מקום כאן מה יעשה כיון דהעבדות מעכב עליו. וכמו כן נבי שופר אי ליכא אחר שישמע ממנו אין לרין לחקוע בעלמא, דאינו יוצא כלל ולמה יתקע, וכן בשאר מצוות, ויטאר עוד בעוה"י"י [מלוא שכי"ר אות ר']. ואפשר לומר דגם נבי שופר דוקא אס יכול לשמוע מאחר אינו יוצא על ידי עצמו, אבל אס ליכא אחר אפשר דמחויב לעשות המלוא בעלמא, כי החלק דזד חירות חייב, וז"ע"י. ועיין מה שאכתוב לעיל בנמוס שופר [מלוא ח"ה]. ותומטוס ואנדוגיטע דגם כמו בכל המלואם שהזכרים חייבים ולא נשים. ועיין נדע ביהודה מהדורא קמא [ס"י כ"ז] דין און גליל פסירה, דעמו שימנה, יש לפתל דעבדיו.

(ח) ואם שכן למנטע עד בין השמשות, להקטורים [לעיל] פסירה בזמן הזה מן המורה, היא ספיקא דלורייתא ולחומר, ואם פסירה בזמן הזה דרנן, הוה ליה ספיקא דרנן כמו סוכה [בשמית] ולולב, עי"ש סוכה פרק תלכ וערכה מ"ז ע"א. ולענין מלואם לריכות כוונה הדין כאן כמו בכל המלואם התלויים בדיבור, עיין בשו"ע [או"ם ס"י פ"י ס"ד] ואין כאן מקומו.

טז) וכ"כ רבינו לעיל מצוה א' אות י"ח, ועי"ש באות י"ט. (ז) בחיי הגרזיר בעניני ח"א ס"י ח' העיר רכחנם חמה רבינו על הסודי אבן משום שנודמנה לו נוסחא מוטעית בו, דבטורי אבן שלפנינו נמצא להיפך דאע"ג דרי יוחנן ס"ל בהוי לו בניס ומחו דלא קיים פריה ורביה, מ"מ בהוי לו בניס בהיותו גוי מודה דהא איכא שבת, עי"ש. (ח) בהר צבי על טור אר"ח ס"י תפ"ט מחלק בין פריה ורביה לפסירת העומר, דבפריה ורביה היו פטור כיון שכבר העמיד תולדות, אבל לא משום שקיים מצוה זו עכשיו בשעת החיוב. אלא שבפיקי הדין מודה לרבינו כיון דאנוני ליה מה שפטור בכתובות אין זה ענין לשעת פטור, דהכא אין שעת פטור מותרתו לשעת חיוב. (ט) כדעת הרמ"ח שהביא רבינו לעיל אות ב', ועיין ברכי יוסף שם. (כ) הלבוש אר"ח ס"י חקפ"ט מחלק בין ישיבה סוכה שח"ע וחכ"ח מוציא את עצמו,

החזיר להבי"א חז"ש במש"ס

ח"סיה שנוערה אחר הפסח

הפסוק

הפסוק

חז"י ע"ד חז"י כ"ח

הפסוק

בין השמשות